

APURAHAHANKKEEN LOPPURAPORTTI HELSINGIN SANOMAIN SÄÄTIÖLLE

Hankkeen nimi

Totuuden jälkeinen aika nyt ja 1800-luvun puolivälissä

Myöntövuosi

2017

Myönnetty summa

59800€

Hanke alkoi

1.1.2018

Hanke päättyi

31.12.2018

Hankkeeseen muualta saatu rahoitus (summa ja myöntäjä)

-

Vastuhenkilö (nimi, asema ja organisaatio)

Heikki Kokko, tutkijatohtori, Tampereen yliopisto

Muut tutkijat/työryhmän jäsenet

-

Tiivistelmä hankkeesta

Nykyinen kokemus todellisuuden hajoamisesta liittyy keskeisesti globaalien tietoverkkojen ja niissä toimivien sosiaalisten medioiden syntymiseen. Niiden nousu muuttaa ihmisenä olemisen keskeistä muotoa, sosiaalista vuorovaikutusta. 1800-luvun puolivälissä syntyi ensimmäistä kertaa suomenkielellä toiminut ylipaikallinen julkinen sfääri. Myös tällöin ihmisten ajattelutavat ja kulttuuriset kategorisoinnit joutuivat murrokseen. Mitä annettavaa tällä ”totuudenjälkeisellä ajalla” on nykypäivälle?

Hankkeen tavoite

Tutkimuksen tavoitteena oli tehdä suomenkielisen kulttuurin esimerkin kautta länsimaalaista kulttuuria luotaava analyysi informaatioteknologian muutosten aiheuttamista kulttuuristen kategorisointien murroksesta.

Tavoite saavutettiin (asteikolla 1–5; 1=huonosti, 5=erinomaisesti)

5

Keskeiset tulokset

Hankkeen keskeisenä tuloksena syntyi neljä tieteellistä artikkelia ja vielä julkaisematon monografia, joissa kiinnitetään huomio "totuuden jälkeiseen aikaan" kokemuksena. Hankkeen keskeisin tulos on, että kokemus "totuuden jälkeisestä ajasta" liittyy inhimillisen kokemuksen rakenteen historialliseen muutokseen.

Hankkeen yhteydessä aloitettiin rakentamaan 1800-luvun suomenkielisessä lehdistössä julkaistuista lukijakirjeistä muodostettua Translocalis-tietokantaa. Tietokantaa rakennetaan yhteistyössä Suomen Akatemian Kokemuksen historian huippuyksikön (HEX) kanssa.

Hankkeen julkaisut, artikkelit ja kirjoitukset (myös linkit)

Kokko, Heikki. (2019). Kokko, Heikki. Suomenkielisen julkisuuden nousu 1850-luvulla ja sen yhteiskunnallinen merkitys. Historiallinen Aikakauskirja 2019 (1), 5-12.

Kokko, Heikki. (2019). Kosminen kokemus - Hengellisen ja maallisen dualismi 1800-luvun puolivälin suomenkielisessä kansanomaisessa ajattelussa. Teoksessa Johanna Annola, Ville Kivimäki, Antti Malinen (toim.) Eletty historia : Kokemus näkökulmana menneisyyteen. Tampere: Vastapaino, 113-146.

Kokko, Heikki. (2019). Suomenkielisen lehdistön paikalliskirjekulttuuria tallentava digitaalinen Translocalis-tietokanta. Ennen ja nyt - Historian tietosanomamat 2019 (2).

(<http://www.ennenjanyt.net/2019/08/suomenkielisen-lehdiston-paikalliskirjekulttuuria-tallentava-digitaalinen-translocalis-tietokanta/>)

Kokko Heikki. (2018). Sydämen ja järjen sivistys : sivistyksen käsitehistoriaa modernin murroskohdassa. Teoksessa Tähtinen Juhani, Hilpelä Jyrki, Ikonen Risto (toim.) Sivistys ja kasvatus eilen ja tänään : Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seuran vuosikirja 2018. Littoinen: Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura, 69-94. (Koulu ja menneisyys 56).

(<https://journal.fi/koulujamenneisyys/article/view/77688/38695>)

Kokko Heikki. (2018). Ei minkään jälkeinen aika. Helsingin Sanomien säätiön Totuuden jälkeinen aika -blogi (<http://www.totuudenjalkeinen.fi/ei-minkaan-jalkeinen-aika/>).

Kokko Heikki. (2018). Historia nykyisyyttieteenä – Totuuden jälkeinen aika nyt ja 1800-luvun puolivälissä -hankkeen lähtökohdista. Helsingin Sanomien säätiön Totuuden jälkeinen aika -blogi (<http://www.totuudenjalkeinen.fi/historia-nykyisyyttieteenä-totuuden-jalkeinen-aika-nyt-ja-1800-luvun-puolivalissa-hankkeen-lahtokohdista/>).

Esitelmät tieteellisissä konferensseissa

Kokko Heikki. Digital Conceptual History and the Experience of Modern Belonging. InterDisciplinary: Conceptual Explorations. 21st International Conference on the History of Concepts. University of Málaga 25.09.2018. Málaga, Espanja. (Muu esitelmä)

Kokko Heikki. Digital Database of Local Letters to Newspapers. Digital History in Finland III Symposium 30.11.2018. Turku, Suomi. (Muu esitelmä)

Kokko Heikki. Digital Humanism and Conceptual History from Below. Digital History Workshop on Digital History Research Method Workshop Tour in January 29th – February 9th 07.02.2018. Tampere, Suomi. (Muu esitelmä)

Kokko Heikki. Experience of Modern Belonging in Finland in the mid-1800s: a Digital Approach. The Finnish Academy Centre of Excellence History of Experiences (HEX) Kick-off seminar 13.04.2018. Tampere, Suomi. (Muu esitelmä)

Kokko Heikki. Local Letters to Newspapers - Digital History Project. DHN - Digital Humanities in the Nordic Countries 3rd Conference 7–9 March 2018 09.03.2018. Helsinki, Suomi. (Posteri)

Kokko Heikki. Totuuden jälkeinen aika nyt ja 1800-luvun puolivälissä. 1800-luku ja tulevaisuus – 19th-Century Studies and Visions of the Future. 1800-luvun tutkimuksen verkoston vuosikonferenssi 25.01.2018. Helsinki, Suomi. (Muu esitelmä)

Muut esitykset, luennot ja koulutukset

-

Valmistuneet (tai valmistumassa olevat) opinnäytetyöt

-

Hankkeen saama medianäkyvyys (lehtikirjoitukset, tv- ja radio-ohjelmat, muu medianäkyvyys)

-

Hankkeessa syntyneet tutkimusaineistot

Hankkeen yhteydessä on rakennettu 1800-luvun lehdistössä julkaistuista lukijakirjeistä muodostettua Translocalis-tietokantaa. Tietokantaa on rakennettu yhteistyössä Suomen Akatemian Kokemuksen historian huippuyksikön (HEX) kanssa. <https://research.uta.fi/hex-fi/esittely/translocalis/>

Aineistojen tallennuspaikka mahdollista jatkokäyttöä varten

Aineiston avoin osa on tallennettu Kansalliskirjaston verkkopalvelimelle. Aineiston toistaiseksi julkaisematon osa on Heikki Kokon hallussa.